Informaciona bezbednost

Kontrola pristupa - Role Based Access Control

dr Milan Stojkov

Katedra za informatiku

2022

Informaciona bezbednost 1/58

- Uloga (role) ∼ radno mesto u organizaciji
- Razvoj krajem 1980-tih i početkom 1990-tih
  - Dobson-McDermid zovu ih funkcionalne uloge
  - Baldwin zove ih Named Protection Domains (NDS)
  - Nash-Poland kako koristiti uloge prilikom autentifikacije uređaja u bankarskoj industriji
- 1992. NIST studija
  - Stanje u privatnom i javnom sektoru koristi se DAC
- DAC nije najbolje prilagođen potrebama:
  - Stvarni vlasnik podataka nije korisnik već organizacija
  - Diskreciona kontrola nad delom korisnika čak i nije prikladna
- Konvencionalni MAC ne odgovara potrebama
  - Potrebna je kontrola pristupa bazirana na kompetenciji
  - Sprečavanje konflikta interesa

Informaciona bezbednost 2 / 58

- Inicijalni RBAC model: Ferraiolo-Kuhn 1992.
- Tri pravila
  - Dodela uloga
    - Subjekat može da izvrši transakciju samo ako mu je dodeljena uloga ili je izabrao neku ulogu
    - Autentifikacija nije transakcija
    - Sve posle autentifikacije se izvršava u obliku transakcija za koje je potrebno da subjekat ima aktivnu ulogu
  - Autorizacija uloga
    - Subjekat može da koristi samo uloge koje su mu autorizovane
  - Autorizacija transakcija
    - Subjekat može da izvršava transakciju samo ako je transakcija autorizovana za korisnikovu aktivnu ulogu

Informaciona bezbednost 3 / 58

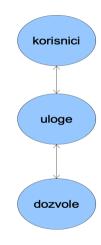
- Formalna definicija pravila
  - Aktivna uloga subjekta s AR(s:subject)
  - Skup uloga koje može izabrati s RA(s:subject)
  - Skup transakcija koje može pokrenuti uloga r TA(r : role)
- Tri pravila
  - Dodela uloga $\forall s : subject, t : transaction \cdot exec(s, t) \Rightarrow AR(s) \neq \emptyset$
  - Autorizacija uloga $\forall s : subject \cdot AR(s) \subseteq RA(s)$
  - Autorizacija transakcija –

```
\forall s : subject, t : transaction \cdot exec(s, t) \Rightarrow t \in TA(AR(s))
```

 Implikacija (ne ekvivalencija) omogućava da se uvedu dodatna ograničenja na mogućnost pozivanja transakcija

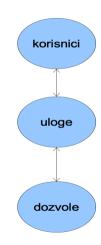
Informaciona bezbednost 4 / 58

- Uloga predstavlja skup dozvola
- Korisnicima se dodeljuje jedna ili više uloga
- Uloga ≠ Grupa
  - Uloga je skup dozvola
  - Grupa je skup korisnika
- Administracija uključuje dva tipa veza
  - Veza između korisnika i uloga
  - Veza između uloga i dozvola

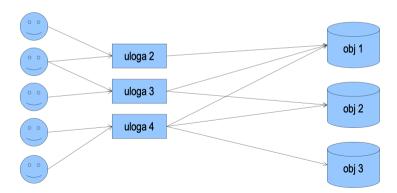
Informaciona bezbednost 5 / 58

- Kada korisnik promeni poziciju na poslu, samo se veza korisnik-uloga menja
- Ako je pozicija na poslu predstavljena jednom ulogom, kada se se pozicija promeni dve korisnik-uloga veze se menjaju
  - Treba ukloniti vezu između korisnika i trenutne uloge
  - Treba dodati vezu između korisnika i nove uloge

Informaciona bezbednost 6 / 58

- U okviru organizacije uloge se retko menjaju
- Dok se korisnici i dozvole mogu menjati češće
- Pojednostavljena administracija

Informaciona bezbednost 7 / 50

- Postoji direktna veza između cene administracije i broja veza koje se moraju održavati za kontrolu pristupa
- Što je veći broj veza, administracija je skuplja i podložnija greškama
- RBAC predstavlja uštedu u administrativnim aktivnostima:
  - Veza između dozvola i korisnika se može opisati kao uređeni par (U, P)
  - U Skup korisnika na istom radnom mestu
  - P Skup dozvola potrebnih za obavljanje zadataka na tom radnom mestu
  - - $\bullet$ |U| broj korisnika u skupu U
    - $\bullet$ |P| broj dozvola u skupu P
  - ullet Tj. za svakog korisnika u U, postoji veza sa svakom dozvolom u P

Informaciona bezbednost 8 / 58

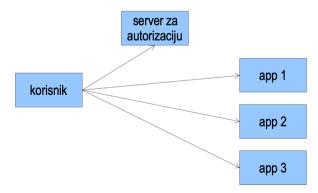
- Uloga se može opisati kao skup dozvola
- Skup P se može interpretirati kao skup uloga ili pozicija na poslu čije su veze korisnik-uloga i uloga-dozvola predstavljene kao uređeni par (U, P)
- ullet Broj veza korisnik-uloga i uloga-dozvole je |U|+|P|
- $\bullet\,$ Tj. veza sa svakom ulogom P za svakog korisnika u U i veza sa ulogom P za svaku dozvolu u P
- ullet Za poziciju na poslu, ako je $|U|+|P|<|U|\cdot|P|$
- Tada postoji ušteda u administraciji direktnog povezivanja dozvola za korisnike ako je |U|, |P| > 2
- Ako ima ukupno n radnih mesta, ušteda postoji kada je $\sum_{i=1}^n (|U_i|+|P_i|) < \sum_{i=1}^n (|U_i|\cdot|P_i|)$

Informaciona bezbednost 9 / 58

- Administracija je obično centralizovana
  - Na jednom serveru su definisane uloge, dozvole i korisnici
- Dva pristupa centralizaciji
  - User pull
  - Server pull

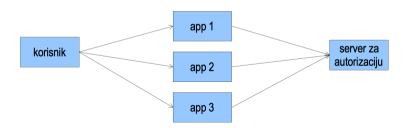
Informaciona bezbednost 10 / 58

- User pull centralizovana autorizacija
  - Korisnik se prijavljuje na server za autorizaciju
  - Od njega dobija neke podatke kojima će se predstaviti aplikacijama
  - Prilikom obraćanja aplikacijama dostavlja i te podatke

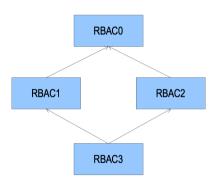
Informaciona bezbednost 11 / 58

- Server pull centralizovana autorizacija
  - Aplikacije su zadužene za autentifikaciju
  - Podaci o pravima su centralizovani na serveru
  - Kada korisnik pristupi aplikaciji, aplikacija se obraća serveru radi dobijanja njegovih dozvola

Informaciona bezbednost 12 / 58

- Sandhu 1996: četiri varijante RBAC-a
  - RBAC0: osnovni elementi RBAC sistema
  - RBAC1: RBAC0 + hijerarhije uloga
  - RBAC2: RBAC0 + ograničenja (Separation of Duties (SoD))
  - BBAC3: BBAC0 + BBAC1 + BBAC2

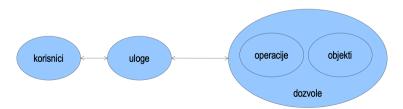

Informaciona bezbednost 13 / 58

Uvod Osnovni RBAC Hijerarhijski RBAC RBAC sa ograničenjima ABAC

Osnovni RBAC

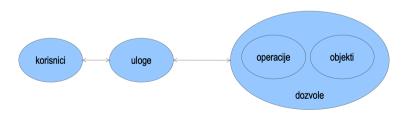
- Pet koncepata
  - Korisnici
  - Uloge
  - Dozvole, koje se sastoje iz
    - Operacija dopuštenih nad
    - Objektima

Informaciona bezbednost 14 / 58

Veze su n:m

- Korisnik može imati više uloga
- Uloga može imati više korisnika
- Uloga može imati više dozvola
- Dozvola može biti u više uloga

Informaciona bezbednost 15 / 58

- Granularnost dozvola se može birati prema potrebama
  - Dozvola se može posmatrati kao atomična operacija u sistemu
  - Operacije mogu biti implementirane kao transakcije
- Primer: šalterski radnik u banci
  - Može da isplati novac (withdraw) ili da uplati novac na račun (deposit)
    - Trebaju mu read i write prava za podatke o računima
  - Ne može da ispravlja ništa nakon obavljene transakcije
- Primer: supervizor u banci
  - Može da ispravi rezultat neke transakcije
    - Trebaju mu read i write prava za podatke o računima
  - Ali ne može samostalno da pozove withdraw ili deposit

Informaciona bezbednost 16 / 58

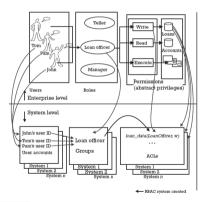
- Veza korisnik subjekat je 1:n
  - Subjekat je tipično aktivni entitet npr. program
  - Subjekat se vezuje za jednu sesiju
  - Korisnik može imati više istovremenih subjekata
  - Korisnik može imati više uloga
  - Subjekat može aktivirati podskup mogućih uloga dodeljenih korisniku radi ispunjenja principa minimalnih privilegija
  - Mogućnost izbora aktivnih uloga za subjekta predstavlja dinamičku komponentu osnovnog RBAC-a

Informaciona bezbednost 17 / 58

- RBAC predstavlja apstraktan model
- Njegova implementacija zavisi od korišćene tehnologije
- Koncepti RBAC-a moraju se mapirati na koncepte sistema
  - Prava pristupa fajlovima, korisnici, grupe, itd.

Informaciona bezbednost 18 / 58

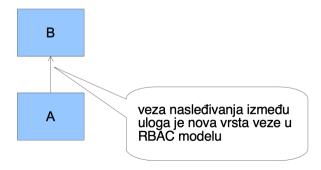
 Mapiranje apstraktnih dozvola iz poslovnog modela na stvarne ACL liste na nivou sistema

Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control. David F. Ferraiolo. D. Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003,

Informaciona bezbednost 19 / 58

- Hijerarhija uloga
  - Uloge mogu da nasleđuju dozvole od drugih uloga
  - Ako uloga A nasleđuje ulogu B, tada sve dozvole koje ima uloga B pripadaju i ulozi A
    - Tj. skup dozvola u B je podskup skupa dozvola u A

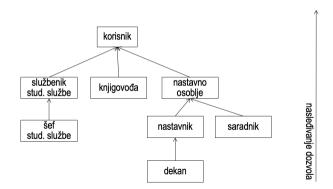

Informaciona bezbednost 20 / 58

- Hijerarhije uloga su prirodno sredstvo za strukturiranje uloga tako da odslikavaju organizaciju, raspodelu zaduženja i odgovornosti
- lako inicijalno zahteva složeniju pripremu, korišćenje hijerarhije uloga se isplati na duži rok kroz jednostavniju administraciju

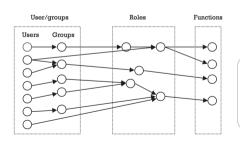
Informaciona bezbednost 21 / 58

 Motivacija za formiranje hijerarhije uloga: uloge u organizaciji često imaju preklapajuće funkcije

Informaciona bezbednost 22 / 58

- Šeme nasleđivanja direktno nasleđivanje dozvola
  - Uloga je imenovani skup dozvola
  - Uloga r_2 nasleđuje ulogu r_1 ako je skup dozvola r_1 podskup skupa dozvola r_2
  - Korisnici (i grupe korisnika) definišu se i admninistriraju odvojeno od uloga
  - Baldwinov graf privilegija

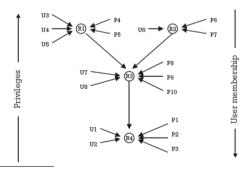

mogućnost redundanse: korisnik može dobiti ulogu direktno ili preko grupe (grupe se administriraju odvojeno od RBAC-al)

Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control, David F, Ferraiolo, D, Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003,

Informaciona bezbednost 23 / 58

- Šeme nasleđivanja nasleđivanje dozvola i korisnika
  - Uloga obuhvata i dozvole i korisnike
  - Uloga ovde služi kao korisnik sa jedne strane i kao kolekcija dozvola sa druge
  - Uloge pri vrhu hijerarhije su "jače" (imaju više dozvola i manje korisnika)
  - Npr. korisnik U3 ima dozvole P1-P5, P8-P10

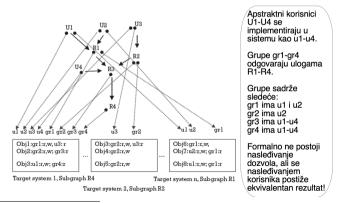
Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control. David F. Ferraiolo. D. Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003.

Informaciona bezbednost 24 / 58

- Šeme nasleđivanja zadržavanje korisnika i indirektno nasleđivanje dozvola
  - Dozvole se dodeljuju grupama korisnika
  - Grupe se mapiraju na uloge
  - Uloge su vezane u hijerarhiju
  - Upravljanje hijerarhijama uloga se svodi na upravljanje relacijama nad korisnicima
  - Uloga r_1 "sadrži" ulogu r_2 ako svi korisnici koji imaju r_1 imaju i r_2
  - Dodeljivanje uloge r korisniku obuhvata
    - ullet Dodelijvanje korisnika svim grupama koje se mapiraju na r
    - ullet I dodeljivanje korisnika svim grupama koje se mapiraju na role koje r sadrži

Informaciona bezbednost 25 / 58

- Šeme nasleđivanja zadržavanje korisnika i indirektno nasleđivanje dozvola
- Primer

Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control, David F. Ferraiolo, D. Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003,

Informaciona bezbednost 26 / 58

- Vezne uloge ∼ apstraktne klase
  - Zgodno za grupisanje dozvola
  - Za ograničavanje nasleđenih dozvola

Informaciona bezbednost 27 / 58

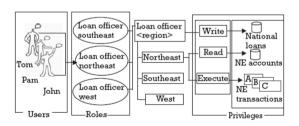
- Više hijerarhija u jednoj organizaciji
  - Organizaciona hijerarhija
  - Teritorijalna hijerarhija
- Npr. šalterski službenik ima read/write prava nad podacima o bankovnim računima, ali samo za korisnike koji su otvorili račun u jednoj filijali
- Morali bismo definisati posebne uloge za jedno isto radno mesto ali za svaku filijalu posebno! – nepraktično
- Uvodimo tipove uloga (role types): uloga koja ima kvalifikator
  - Kvalifikatori: lokacija, org. jedinica, region, itd.

Informaciona bezbednost 28 / 58

Uvod Osnovni RBAC Hijerarhijski RBAC RBAC sa ograničenjima ABAC

Hijerarhijski RBAC

- Tipovi uloga
- Primer
  - Tip uloge: kreditni savetnik
  - Konkretne uloge: kreditni savetnik vezan za konkretni region
  - Globalnim podacima o kreditima mogu svi da pristupaju, a lokalnim samo pojedine uloge

Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control, David F, Ferraiolo, D, Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003,

Informaciona bezbednost 29 / 58

- Ograničene (*limited*) hijerarhije ~ jednostruko nasleđivanje
- Opšte (general) hijerarhije ∼ višestruko nasleđivanje
- Ograničene su mnogo raširenije u komercijalnim proizvodima

Informaciona bezbednost 30 / 58

- Razdvajanje zaduženja (SoD): kritične operacije obavljaju dva ili više lica, tako da bezbednost ne zavisi od jedne osobe
  - Otvaranje sefa u banci: klijent i službenik
  - "Two-man rule" za aktivaciju nuklearnog oružja
  - Uplata i isplata u knjigovodstvu

Informaciona bezbednost 31 / 58

Separation of Duties

I. Disbursement of Funds

The following minimum separation of duties applies to individuals in departments and accounting offices who are responsible for the disbursement of funds.

The following duties shall be performed by different individuals:

- Check request reviewer—evaluates requests with respect to business purpose, applicable policy backup documentation, and authorized signature.
- 2. Check preparer—prepares checks and ledger entries.
- 3. Check issuer— has checks signed and approves ledger entry.
- Check issuer— has checks signed and approves leager entr
  Check deliverer—distributes checks or sends to pavees.
- 5. Ledger reviewer-reconciles bank statement with general ledger cash account.

II. Depository Funds

The following minimum separation of duties applies to individuals in departments and accounting offices who are responsible for depository funds.

The following duties shall be performed by different individuals:

- 1. Mail handler—opens mail, reviews, and endorses checks.
- Cashier—processes cash, determines account coding, and deposits in bank account or delivers to another cashier.
- Auditor—ensures that all checks received are deposited and accounts coded correctly; also receives checks returned to the office.
- Ledger reviewer—reconciles department accounting records with accounting office records.

Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control, David F. Ferraiolo, D. Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003,

Informaciona bezbednost 32 / 58

- Statički SoD
  - Ograničenja se postavljaju u trenutku kada se korisniku dodeli uloga
  - Npr. ako je korisniku dodeljena uloga A, ne sme mu biti dodeljena uloga
- Dinamički SoD
  - Ograničenja se postavljaju u trenutku kada korisnik koristi sistem (u toku sesije)
  - Npr. korisnik ne sme imati istovremeno aktivne uloge A i B
  - Obe uloge mu mogu biti statički dodeljene
  - Ali ih ne može imati istovremeno aktivne

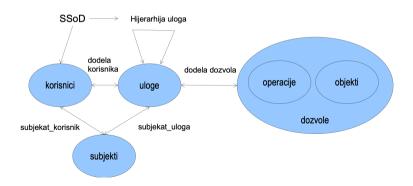
Informaciona bezbednost 33 / 58

- Definišu se dva zahteva za statički SoD:
  - Statički SoD bez hijerarhije uloga
    - Dodeljivanje jedne uloge može sprečiti dodeljivanje druge, u skladu sa SoD pravilima
  - Statički SoD sa hijerarhijom uloga
    - Dodeljivanje jedne uloge može sprečiti dodeljivanje druge, i svih njenih potomaka

Informaciona bezbednost 34 / 58

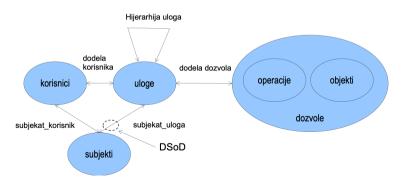
Statički SoD

 Statički SoD: uređeni par (skup uloga, n) gde nijedan korisnik ne može imati više od n uloga iz ovog skupa (obično n=1)

Informaciona bezbednost 35 / 58

- Dinamički SoD
  - Ograničenja povezuju subjekte i uloge
- Dinamički SoD: uređeni par (skup uloga, n) gde nijedna korisnička sesija (subjekat) ne može imati više od n uloga iz ovog skupa (obično n=1)

Informaciona bezbednost 36 / 58

- SoD baziran na objektima
- Primer: zahtev i odobravanje troškova
  - Statički SoD: nijedna osoba ne sme imati obe uloge
  - Nepraktično za male organizacije
  - Rešenje: nijedna osoba ne sme imati obe uloge za isti objekat (isti zahtev za nabavku)
- SoD baziran na istoriii
  - Korisnik može imati sve dozvole za obavljanje kritičnog zadatka (što inače ne bi smeo) ali ne može obaviti sve delove zadatka nad istim objektom

Informaciona bezbednost 37 / 58

- Međusobno isključivanje uloga
- Pomoću skupova uloga
  - Dobijanje jedne uloge iz skupa onemogućava dobijanje drugih uloga iz istog skupa
- Pomoću parova uloga
  - Nepraktično: za n uloga postoji n(n-1)/2 mogućih parova

Informaciona bezbednost 38 / 58

- Dodeljivanje dozvola ulogama tako da se zadovolji SoD princip nijedan korisnik ne može samostalno da izvrši kritičan zadatak – ne mora biti jednostavno
- Primer:
  - Tri kritična zadatka: T1, T2, T3
  - Potrebne dozvole: P1, P2, P3
  - Treba dodeliti dozvole ulogama tako da nijedna uloga nema sve dozvole potrebne da izvrši zadatak
  - Dve uloge nisu dovoline!

	P1	P2	P3
T1	X	X	_
T2	_	X	X
T3	X	_	X

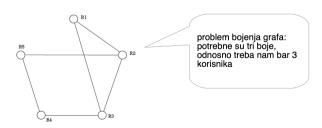
Informaciona bezbednost 39 / 58

- Dodeljivanje uloga korisnicima
  - Za dati skup uloga i međusobno isključujućih parova uloga, koliko nam treba različitih korisnika?
- Primer: uloge R1-R5

	R1	R2	R3	R4	R5
R1	_	X	X	_	_
R2	X	_	X	_	X
R3	X	X	_	X	_
R4	_	_	X	_	X
R5	_	X		X	_

Informaciona bezbednost 40 / 58

- Dodeljivanje uloga korisnicima
  - Za dati skup uloga i međusobno isključujućih parova uloga, koliko nam treba različitih korisnika?
- Primer: uloge R1-R5
- Treba odrediti minimalni broj boja koje su potrebe da se oboje čvorovi grafa tako da nijedna dva susedna temena nisu iste boje
- R1 = crven, R2 = zelen, R3 = plav, R4 = zelen, R5 = crven

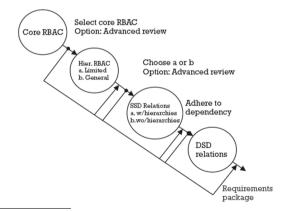
Informaciona bezbednost 41 / 58

- Pravila za bezbedno dodeljivanje privilegija u odnosu na SoD
- Potreban uslov: za svaki par međusobno isključivih uloga svaka uloga mora sadržati bar jednu dozvolu koju ne sadrži druga uloga
  - Inače bi jedna uloga bila podskup druge, pa SoD nema smisla
- Dovoljan uslov: za svaki par međusobno isključivih uloga nijedna dozvola iz R1 ne nalazi se u R2
  - SoD je garantovan, ali je ovo često prestrog uslov
- ⇒ opšte upozorenje: ako jednu dozvolu sadrži više uloga, postoji potencijalna opasnost za SoD

Informaciona bezbednost 42 / 58

RBAC standard

- NIST standard
  - RBAC standard

Slika preuzeta iz: Role-Based Access Control, David F. Ferraiolo, D. Richard Kuhn, Ramaswamy Chandramouli, Artech House, 2003.

Informaciona bezbednost 43 / 58

Attribute Based Access Control

- ABAC model definiše ovlašćenja koja predstavljaju uslove nad svojstvima i subjekta i objekata
- ABAC model kontroliše pristup objektima procenjujući pravila u odnosu na atribute entiteta (subjekat i objekat), operacija i okruženja relevantnog za zahtev
- ABAC se oslanja na procenu atributa subjekta, atributa objekta i formalnog odnosa ili pravila kontrole pristupa koji definišu dozvoljene operacije za kombinacije atributa subjekt-objekat u datom okruženju
- ABAC dozvoljava neograničen broj atributa koji se kombinuju da bi se zadovoljilo bilo koje pravilo kontrole pristupa

Informaciona bezbednost 44 / 58

Attribute Based Access Control

- Tri ključna elementa modela:
  - Atributi definišu se za entitete u konfiguraciji
  - Model arhitekture primenjuje se na polise koje vrše kontrolu pristupa
  - Model polisa definiše ABAC polise

Informaciona bezbednost 45 / 58

- Predstavljaju karakteristike koje definišu specifične aspekte subjekta, objekta, uslova okruženja i/ili zahtevanih operacija koje su unapred definisane i unapred dodeljene od strane relevantnih organa
- Atributi sadrže informacije koje ukazuju na klasu informacija koju daje atribut, ime i vrednost
  - Class = HospitalRecordsAccess
  - Name = PatientInformationAccess
  - Value = BusinessHoursOnly
- Postoje tri tipa atributa:
  - Atributi subjekata
  - Atributi obiekata
  - Atributi okruženia

Informaciona bezbednost 46 / 58

Atributi subjekata

- Subjekat je aktivan entitet (npr. korisnik, aplikacija, proces ili uređaj) koji uzrokuje protok informacija između objekata ili menja stanje sistema
- Svaki subjekat ima povezane atribute koji definišu identitet i karakteristike subjekta
- Takvi atributi mogu uključivati identifikator subjekta, ime, organizaciju, naziv posla i tako dalie
- Uloga subjekta se takođe može posmatrati kao atribut

Informaciona bezbednost 47 / 58

Atributi objekata

- Objekat, koji se takođe naziva resurs, je pasivni (u kontekstu datog zahteva) entitet vezan za informacioni sistem (npr. uređaji, datoteke, zapisi, tabele, procesi, programi) koji sadrži ili prima informacije
- Kao i kod subjekata, objekti imaju atribute koji se mogu iskoristiti za donošenje odluka o kontroli pristupa
- Npr. Microsoft Word dokument može imati atribute kao što su naslov, predmet, datum i autor
- Atributi objekta se često mogu izdvojiti iz metapodataka objekta
- Različiti atributi metapodataka veb servisa mogu biti relevantni za svrhe kontrole pristupa, kao što su vlasništvo, taksonomija servisa ili atributi *Quality of Service* (QoS)

Informaciona bezbednost 48 / 58

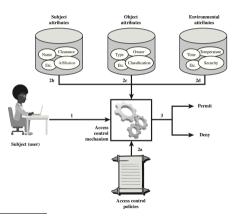
Atributi okruženja

- Ovi atributi su do sada uglavnom ignorisani u većini smernica kontrole pristupa
- Oni opisuju operativno, tehničko, pa čak i situaciono okruženje ili kontekst u kojem se dešava pristup informacijama
- Na primer, atributi, kao što su trenutni datum i vreme ili nivo bezbednosti mreže (npr. Internet naspram intraneta), nisu povezani sa određenim predmetom ili resursom, ali ipak mogu biti relevantni u primenom politike kontrole pristupa

Informaciona bezbednost 49 / 58

ABAC arhitektura

 Subjekat zahteva pristup objektu. Ovaj zahtev se usmerava ka mehanizmu kontrole pristupa

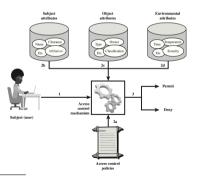

Slika preuzeta iz: Computer Security: Principles and Practice, William Stallings, Lawrie Brown, Pearson, 2018.

Informaciona bezbednost 50 / 58

ABAC arhitektura

Mehanizmom kontrole pristupa upravlja skup pravila (2a) koja su definisana unapred konfigurisanim polisama kontrole pristupa. Na osnovu ovih pravila, mehanizam kontrole pristupa procenjuje atribute subjekta (2b), objekta (2c) i trenutne uslove okruženja (2d) da bi odredio ovlašćenje.

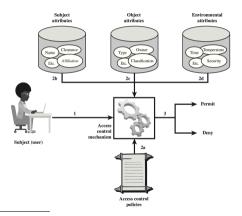

Slika preuzeta iz: Computer Security: Principles and Practice, William Stallings, Lawrie Brown, Pearson, 2018.

Informaciona bezbednost 51 / 58

ABAC arhitektura

Mehanizam kontrole pristupa dodeljuje subjektu pristup objektu ako je pristup ovlašćen, i odbija pristup ako nije ovlašćen

Slika preuzeta iz: Computer Security: Principles and Practice, William Stallings, Lawrie Brown, Pearson, 2018.

Informaciona bezbednost 52 / 58

Model polisa

- Polisa je skup pravila i odnosa koji regulišu dozvoljeno ponašanje unutar organizacije, na osnovu privilegija subjekata i načina na koji resursi ili objekti treba da budu zaštićeni i pod kojim uslovima okruženja
- Privilegije predstavljaju autorizovano ponašanje subjekta
  - Oni su definisani od strane autoriteta i oličeni u polisi
  - Drugi termini koji se obično koriste umesto privilegija su prava i ovlašćenja
- Polisa se obično piše iz perspektive objekta koji treba zaštititi i privilegija dostupnih subjektima

Informaciona bezbednost 53 / 58

Model polisa

- Model polisa se može definisati na sledeći način:
  - S, O i E su subjekti, objekti i okruženje
  - $SA_k(1 \le k \le K)$, $OA_m(1 \le m \le M)$ i $EA_n(1 \le n \le N)$ su predefinisani atributi za subjekte, objekte i okruženje
  - **1** ATTR(s), ATTR(o) i ATTR(e) su relacije dodele atributa za subjekat s, objekat s i okruženje s:
    - $ATTR(s) \subseteq SA_1 \times SA_2 \times ... \times SA_K$
    - $ATTR(r) \subseteq OA_1 \times OA_2 \times ... \times OA_M$
    - $ATTR(o) \subseteq EA_1 \times EA_2 \times ... \times EA_N$

Informaciona bezbednost 54 / 58

Model polisa

- Model polisa se može definisati na sledeći način:
  - U opštem obliku, pravilo polise koje odlučuje o tome da li subjekat s može da pristupi objektu o u određenom okruženju e je Bulova funkcija atributa s, o i e:
    - $Rule: can\_access(s, o, e) \leftarrow f(ATTR(s), ATTR(o), ATTR(e))$
    - Ako je rezultat funkcije tačan, tada se odobrava pristup resursu, u suprotnom pristup se odbija
  - Baza polisa može se sastojati od brojnih pravila koja pokrivaju mnoge subjekte i objekte unutar domena. Proces odlučivanja o kontroli pristupa svodi se na procenu primenljivih pravila polisa u bazi polisa.

Informaciona bezbednost 55 / 58

RBAC vs ABAC

- Primer: online streaming platforma koja emituje filmove korisnicima uz fiksnu mesečnu naknadu
- Platforma mora da primeni sledeća pravila:

Movie Rating	Users Allowed Access		
R	Age 17 and older		
PG-13	Age 13 and older		
G	Everyone		

Informaciona bezbednost 56 / 58

RBAC vs ABAC

- U RBAC modelu, svakom korisniku bi tokom registracije bila dodeljena jedna od tri uloge:
  - Odrasla osoba
  - Maloletnik
  - Dete
- Kreirane bi bile tri dozvole
  - Može da gleda filmove sa ocenom R
  - Može da gleda filmove sa ocenom PG-13
  - Može da gleda filmove sa ocenom G
- Uloga Odrasla osoba dobija sve tri dozvole
- Uloga Maloletnik dobija dozvolu za gledanje filmova sa ocenom PG-13 i sa ocenom G
- Uloga Dete dobija samo dozvolu za gledanje filmova sa ocenom G
- I dodeljivanje korisnik-uloga i dodeljivanje dozvola-uloga su ručni administrativni zadaci

Informaciona bezbednost 57 / 58

RBAC vs ABAC

- ABAC model ne zahteva da se eksplicitno definišu uloge
- Umesto toga, da li korisnik u može da pristupi ili pogleda film m (u okruženju e koje se ovde zanemaruje) biće rešeno procenom pravila sledeće polise:
  - $R1: can\_access(u, m, e) \leftarrow (Age(u) \ge 17 \land Rating(m) \in \{R, PG\text{-}13, G\}) \lor (Age(u) \ge 13 \land Age(u) < 17 \land Rating(m) \in \{PG\text{-}13, G\}) \lor (Age(u) < 13 \land Rating(m) \in \{G\})$
  - Gde su uzrast i ocena atribut subjekta i atribut objekta, respektivno
- Prednost ABAC modela je u tome što eliminiše definiciju i upravljanje statičkim ulogama, čime se eliminiše potreba za administrativnim zadacima za dodelu veze korisnik-uloga i dodelu veze dozvola-uloga

Informaciona bezbednost 58 / 58